

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.931/2023/12.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2024. május 21.

Az ügy tárgya: hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): volt rendőr főtörzsszáslós I. rendű
volt rendőr főtörzsőrmester II. rendű terhelt

Első fok: Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa, 41.Kb.13/2021/23., ítélet,
tárgyalás, 2022. április 19.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, 6.Kbf.30/2022/10., ítélet,
nyilvános ülés, 2022. október 14.

Az indítvány előterjesztője: az I. rendű és a II. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: az I. rendű és a II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt volt rendőr főtörzsszáslós és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a volt rendőr főtörzsszáslós I. rendű és a volt rendőr főtörzsőrmester II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 41.Kb.13/2021/23. számú és a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.30/2022/10. számú ítéletét a volt rendőr főtörzsszáslós I. rendű és a volt rendőr főtörzsőrmester II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2022. április 19. napján meghozott 41.Kb.13/2021/23. számú ítéletével a volt rendőr főtörzsszázlós I. rendű és a volt rendőr főtörzsőrmester II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 12 rendbeli bünszövetségben és üzletszerűen – egy esetben hivatali kötelesség megszegésével – elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntetésében [Btk. 294. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) és b) pont] és 11 rendbeli szolgálatban kötelességszegés vétségében [Btk. 438. § (1) bekezdés]. Ezért mindkét terheltet személyenként – halmazati büntetésül – egyaránt 3 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 200 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, így összesen 200.000 forint pénzbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy legkorábban mindketten a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra. Emellett az I. rendű és a II. rendű terhelttel szemben – szintén külön-külön – 450 euró és 100 svájci frank vagyonekobzást alkalmazott. A terhelteknek a pénzbüntetés megfizetésére részletfizetést engedélyezett, rendelkezett továbbá a bűnjelről és a bűnügyi költségről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a 2022. október 14. napján jogerős 6.Kbf.30/2022/10. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű és a II. rendű terhelt tekintetében akként változtatta meg, hogy a velük szemben kiszabott szabadságvesztést egyaránt 4 évre, a közügyektől eltiltást 5 évre súlyosította. Az eljárás során lefoglalt 440 euró tekintetében az I. rendű és a II. rendű terhelttel szemben külön-külön 220 euró, ezen túlmenően szintén külön-külön 110.425 forint vagyonekobzást is alkalmazott. A részletfizetésre, a bűnjelekre, továbbá a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés pontosítása mellett egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű és a II. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

II.

[3] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen az I. rendű és a II. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt – a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjára alapítottnak – tartalma szerint az első- és a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

[4] Indokai szerint az első fokon eljáró bíróság nem volt törvényesen megalakítva, mert annak tanácsában olyan katonai ülnök járt el, aki nem abban a szervben teljesített szolgálatot, mint a terheltek. A Be. 698. § (5) bekezdése előírja, hogy a katonai ülnököket attól a szervtől kell biztosítani, ahol a terhelt szolgálatot teljesített. Ettől a szabálytól csak igazságszolgáltatási érdekből lehet eltérni. Ilyen okra azonban a bíróság a katonai ülnökök kijelölő döntésében nem hivatkozott, a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa mellett pedig – tudomása szerint – nem csak két rendőr katonai ülnök működik.

[5] A Legfőbb Ügyészség BF.1095/2023/2. számú nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.

[6] Rámutatott, hogy a Be. 698. § (5) bekezdés második mondata főszabályként rendeli, hogy az ülnököket abból a fegyveres szervből kell kiválasztani, amelynél a terhelt az elkövetés időpontjában szolgálatot teljesített. A törvény a „rendszerint” szó szerepeltetésével azonban nem állapít meg olyan mérlegelést nem tűrő követelményt, amelyet az első fokon eljáró katonai tanács jelen ügyben megszegett volna. Az eltérést lehetővé tevő igazságszolgáltatási érdek megjelölésére nincs előírás, ekként ennek elmulasztása sem kérhető számon.

[7] Ilyen lehet ugyanakkor az esetleges összeférhetetlenségi, elfogultsági ok, vagy egyszerűen olyan technikai nehézség, hogy az állomány csekély létszáma az ülnök kirendelését csak más szervtől teszi lehetővé. E körben nincs jelentősége annak sem, hogy a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa mellett az ítélezési munkában hány ülnök vesz részt.

[8] A védő a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében kifejtette, hogy a Be. 698. § (5) bekezdésének helyes értelmezése szerint a katonai ülnök csak abból a szervezetből választható, amelyben a terhelt az elkövetés időpontjában szolgálatot teljesített, kivéve, ha a más fegyveres szervtől választott katonai ülnök részvételét igazságszolgáltatási érdek indokolja. A jelen ügyben nincs olyan tény, amely azt igazolná, hogy miért járt el olyan katonai ülnök, aki nem a rendőrségnél teljesített szolgálatot. Budapesten biztosan nem lehetett igazságszolgáltatási érdek, hogy nincs elegendő, a rendőrség állományában szolgálatot teljesítő katonai ülnök.

[9] A katonai ülnök rendelésénél az igazságszolgáltatási érdeket meg kellett volna jelölni, de ez elmaradt. A tisztességes eljáráshoz való jog nem ad lehetőséget arra, hogy a katonai bíró igazságszolgáltatási érdek – utólagos ellenőrzésre alkalmas – megjelölése nélkül, ellenőrizhetetlenül, esetleg szubjektív szempontok alapján vegyen igénybe más állományba tartozó katonai ülnököket a bíraskodás során.

[10] Kifejtette, hogy a törvényalkotó nem véletlenül határozta meg a vizsgált főszabályt. A különböző katonai szervezetek napi életét eltérő utasítások, belső előírások szabályozzák, amelyeket a más szervezet állományába tartozó ülnök nem ismerhet, és ez törvényszerűen kihatással van az ítélezési tevékenységére is. Jelen ügyben a katona állományú katonai ülnök nem ismeri a Rendőrség Szolgálati Szabályzatát, a belső jelentési rendet, valamint más szabályokat, szokásokat sem.

III.

[11] A védő felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[12] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[13] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálati ok, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 608. § (1) bekezdés a) pont I. fordulata értelmében ilyen feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha a bíróság nem volt törvényesen megalakítva.

[14] Kétségtelenül e körbe esik, ha az eljáró tanács munkájában a törvényi előírás ellenére nem vesz részt (katonai) ülnök, vagy nem a törvényben előírt (katonai) ülnök vesz részt.

[15] A Be. 698. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a törvényszék katonai tanácsa mint elsőfokú bíróság egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban jár el, ha a bűncselekményre a törvény nyolc évig terjedő vagy ennél súlyosabb szabadságvesztés büntetés kiszabását rendeli, az ab) alpont szerint pedig a Be. 20. § (1) bekezdés 2-18. pontjában meghatározott bűncselekmények esetében is.

[16] A Be. 698. § (3) bekezdése alapján katonai büntetőeljárásban első fokon ülnökként katonai ülnök jár el.

[17] Jelen ügyben a Budapesti Regionális Nyomozó Ügyészség a 2.Nyom.2273/2019. számú vádiratában az I. rendű és a II. rendű terhelttel szemben 11 rendbeli hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés, (3) bekezdés b) pont], hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 294. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont I. fordulat és b) pont], illetve 12 rendbeli kötelességszegés szolgálatban büntette [Btk. 438. § (1) bekezdés] miatt emelt vádat.

[18] Ezek közül a hivatali vesztegetés elfogadása büntettének minősített esete [Btk. 294. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] két évtől nyolc évig terjedő korrupciós bűncselekmény, amelyet a Be. 20. § (1) bekezdés 11. pontja első fokon a törvényszék hatáskörébe utal.

[19] Mivel jelen ügyben az elsőfokú katonai tanács egy hivatásos bíróból és két katonai ülnökből álló tanácsban járt el, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés nem történt.

[20] A Be. 698. § (5) bekezdés második mondata kétségtelenül azt tartalmazza, hogy a katonai büntetőeljárásban a tanácsot rendszerint annak a Btk. 127. § (1) bekezdésében meghatározott szervnek az ülnökeiből kell megalakítani, amelynél a terhelt az elkövetés időpontjában szolgálatot teljesített. A hivatkozott törvényhely harmadik mondata szerint azonban ettől a szabálytól igazságszolgáltatási érdekből el lehet térni.

[21] A Kúria mindenekelőtt rögzíti, hogy nem vonható a Be. 608. § (1) bekezdés a) pont I. fordulatában írt feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés körébe, ha az eljáró katonai tanács munkájában olyan katonai ülnök vesz részt, aki nem annak a szervnek az ülnöke, ahol a terhelt az elkövetés idején szolgálatot teljesített.

[22] A hivatkozott rendelkezés ugyanis nem olyan abszolút érvényű szabály, amelytől ne lehetne eltérni, ellenkezőleg, az eltérést maga a törvény engedi.

[23] Helytállóan utalt a Legfőbb Ügyészség arra, hogy a Be. 698. § (5) bekezdése főszabályként írja elő azt, hogy a katonai ülnököket abból a fegyveres szervből kell választani, amelynél a terhelt az elkövetés időpontjában szolgálatot teljesített, ettől azonban igazságszolgáltatási érdekből maga a Be. enged eltérést.

[24] Emellett a Be. 698. § (5) bekezdés második mondatában írt „rendszerint” szó is arra utal, hogy a főszabálytól való eltérés önmagában lehetséges.

[25] Nincs olyan törvényi előírás sem, mely szerint e szabálytól való eltérésről, illetve ennek okaként az igazságszolgáltatási érdekről a bíróságnak határozatában részletesen számot kellene adnia.

[26] A főszabálytól való eltérés tehát nem önkényes, hanem éppen a törvényben biztosított lehetőségen alapuló döntés következménye. Emiatt a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem merülhet fel.

[27] Erről jelen ügyben már csak azért sem lehet szó, mert az elsőfokon eljáró katonai tanács egyik katonai ülnöke – az I. rendű és II. rendű terheltekkel egyezően – a rendőrségnél teljesített szolgálatot.

[28] Továbbmenően a Kúria rámutat a következőkre.

[29] Minden ténybeli alapot nélkülöz az a védői állítás, hogy jelen ügyben a katona állományú katonai ülnök nem ismerte a rendőrség szolgálati szabályzatát, a belső jelentési rendet, továbbá más szabályokat, szokásokat sem.

[30] Ennek az I. rendű és a II. rendű terhelt terhére rótt bűncselekmények jellege miatt sem lehet jelentősége.

[31] A terheltekkel szemben ugyanis korrupciós bűncselekmény, hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt folyt az eljárás. Köztudomású – és a szolgálati szabályzattól, más szabályozóktól, szokásoktól független – tény, hogy hivatalos személy nem kérhet, nem fogadhat el jogtalan előnyt. Ez bármely szervnél szolgálatot teljesítő, minden hivatalos személyre vonatkozó alapvető szabály, melynek éppúgy érvényesülnie kell a Magyar Honvédségben, mint a rendőrség állományában.

[32] Mindezek alapján a Kúria az I. rendű és a II. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva – miután nem észlelt egyéb olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés alapján az I. rendű és a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

IV.

[33] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[34] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2024. május 21.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírószági ügyintéző